

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת ויקרא
תשפ"א

www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת ויקרא תשפ"א – עבודת הקורבנות, ענותו של משה רבנו

ערב טוב! חודש טוב! שבוע טוב! מה שלומכם?

אנחנו כאן בפרשת השבוע, פרשת "ויקרא", חומש "ויקרא", ובראש חודש ניסן – "בניסן נגאלנו ובניסן עתידין להיגאל". זה חודש חשוב מאוד – שיש הזדמנות להיגאל.

"כלו כל הקיצים רק תשובה מעכבת". אז צריך לחזור בתשובה מאהבה ומיראה, מיראה ומאהבה – תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשובה ה"א. ונכון שאנשים, קשה להם כל הזמן לעשות תשובה, אבל צריך כל הזמן לעשות תשובה, "צדיקים ילכו מחיל אל חיל".

אחרי אלפיים שנות גלות הגיע הזמן שנפיס את אבא שבשמים ושיסכים להשרות שכינתו חזרה בעולם הזה, יתגלה בעולם הזה, שזו מטרת הבריאה "שהתאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים".

אז אפשר לומר שעד עכשיו מטרת הבריאה לא מתקיימת, ותתקיים בעזרת ה' בגאולה השלמה.

ואם חכמים אמרו שאנחנו עתידין להיגאל בחודש ניסן – אז צריך להרבות בתשובה. נכון שגם אמרו בגמרא לא לדבר על המשיח ולא לדבר על הגאולה, שזה מרחיק את זה – זה אני אומר במילים שלי – וגם כתוב: 'אין בן דוד בא עד שיתייאשו מהגאולה'. אנשים היום מתייאשים יותר מן העולם הזה מאשר מהגאולה, נראה לי, אז 'המצב טוב'.

חומש "ויקרא" – חומש הקורבנות. חמישה סוגי קורבנות: עולה, חטאת, אשם, שלמים ומנחות – מנחה. בבית המקדש יש תיקון של כל הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר. כהנים, לויים וישראל – כל"י, ראשי תיבות כל"י. זה כלי להשראת השכינה.

אומרים חכמים: אם אומות העולם היו יודעים את חשיבות המשכן או את חשיבות בית המקדש – היו מעמידים שומרים שלא יחריבו את בית המקדש, כי תִּנְאֵי השירות של העולם, של כל האנושות, ירדו מאוד מאז שנחרב בית המקדש. כל השפע הגשמי והרוחני, וצרות מיני צרות שונות שיש בעולם – בזמן שיש בית המקדש, שהוא מכפר על עוונותיהם של ישראל, הכל נראה יותר טוב.

אז זה העניין של בית המקדש – שמעלים את כל הבריאה לכבודו יתברך, כמו שאמרתי, על ידי הקרבת הקרבנות, גם אלה שבאים על חטאים וגם יש קרבנות נדבה. כל מה שקורה שם, זה מעלה ומתקן את כל הניצוצות.

בזמן שאין בית המקדש, השולחן של האדם מכפר. 'שולחנו של אדם' – זה גם כן שולחן כפשוטו, שיאכל מאכלים כשרים ויברך לפני ואחרי ויגיד דבר תורה על השולחן, ויש גם כוונות, מי שיודע לעשות, של תיקון האוכל, וגם עניין של חסד – לתת לחם לעני, שיהיו עניים יושבים על שולחנו. אם אי אפשר היום להכניס עניים, אז אפשר לתת להם כסף שלא יחסר להם כלום – זה מכפר, הצדקה.

כן, "ויקרא" – אמרו שהאל"ף 'זעירא', אל"ף קטנה במילה "ויקרא". נִתְּנו כמה טעמים: טעם אחד זה שהסתלק האור ממשה רבנו ונשאר רק אחד מאלף מהמדרגות שהיו לו. מאז חטא המרגלים, תקשיבו טוב, עברו שלושים ושמונה שנים שה' יתברך לא דיבר עם משה רבנו. שלושים ושמונה שנים עד שתמו למות דור המדבר, ועד שהוא בנה והקים את המשכן. וזו הפעם הראשונה שה' יתברך פונה אליו – "ויקרא", "ויקרא ה' אל משה".

מה היה שלושים ושמונה שנה שה' לא דיבר עם משה? איך הכל התנהל? כמה שזה חמור שה' לא דיבר עם משה רבנו שלושים ושמונה שנה. לא רק זה, ה' אמר לו אחרי שקרא לו ודיבר איתו, אמר לו: 'לך לעם ישראל, לבני ישראל, תגיד להם את הברית, מה שאני רוצה מהם, ותשיב לי את תשובתם. ותגיד להם שאני מדבר איתך רק בשבילם, רק בשביל עם ישראל, רק בזכות עם ישראל. אם אין להם זכות, אני לא מדבר איתך'. דברים לא פשוטים.

גם יש בפרשה עניין של מה קורה אם הכהן משיח חוטא? שצריך להביא פר וכל הסיפור הזה. אמרו חכמים: אם הכהן גדול חוטא, זה האשמה של העם. העם אשמים, הם גורמים לחטא הזה, כי הוא זה שצריך לכפר עליהם, אז בגלל שהם חוטאים – גורמים לו לחטוא, והוא לא יכול לכפר עליהם.

אנחנו רואים פה את היחסים, יחסי הגומלין, בין ראש הדור, צדיק הדור, לבין העם, בין העם לצדיק הדור. נכון שפה מדובר על משה רבנו, אבל משה רבנו גם כן מתגלגל בכל דור ודור, ניצוץ שלו, בראשי הדור.

כמה שזה קשה להיות רועה של עם ישראל, רועה נאמן, עבד נאמן. וכמה שדבר תלוי בדבר.

אפשר לשאול: אם עם ישראל חטאו, למה היה צריך להסתלק ממנו הגילוי פנים, הדיבור מה' וגם, זה לא רק חטא המרגלים, זה חטא העגל – מה הוא אשם? למה הוא משלם בזה?

אז כמובן, בנוהג שבעולם, יש איזה מפעל, ויש איזו בעיה שהמפעל הזה גרם לנוק – באים למנהל, לא באים לפועל הפשוט. למרות שלפעמים רוצים להפיל את זה על הפועל הפשוט, אבל בדרך כלל זה המנהל.

ובכל זאת משה רבנו כן קשור גם לחטא המרגלים, כי הוא רצה לשלוח את המרגלים. נכון שה' יתברך הסכים, אבל לא היתה חובה לשלוח את המרגלים. והיתה סכנה, הוא ידע שיש בזה סכנה – עובדה שהוא ברך את יהושע והוסיף לו את ה'יו"ד – כדי שלא יפול בחטא המרגלים. אז היה חשש, למרות שהם היו גדולי ישראל, ראשי הדור. אז יש פה איזה חלק שמשה רבנו קשור.

בוודאי שבחטא העגל יש איזה קשר, מפני שמי שעשה את חטא העגל זה הערב רב. ומי שקרב את הערב רב זה משה רבנו. ה' אמר לו לא לקרב. אז זה לא פשוט בכלל.

בכל אופן, איך הרגיש משה רבנו? התורה לא מרבה לעסוק ב'פשטי' ברגשות. אנחנו האנשים, בני אדם, עוסקים ברגשות. איך הרגיש משה רבנו שהסתלק ממנו כל הקומה נשאר ממנו רק אחד מאלף? ואיך הוא הרגיש שה' לא דיבר איתו שלושים ושמונה שנים? "הסתרת פניך הייתי נבהל". כמובן נשאלת השאלה: אם ה' לא דיבר איתו – אולי המלאכים דיברו איתו, אולי צדיקים דיברו איתו, אולי כל מיני גורמים דיברו איתו.

אומרים חכמים שה' יתברך מאוד אוהב את משה רבנו. משה רבנו היה ענוותן גדול, 'עניו מכל אדם', והוא לא רצה לכתוב בתורה "ויקרא". אלא כמו, שלהבדיל, היה אצל בלעם, לשון "מקרה" – בלי האל"ף. כי הוא חשב שהוא לא ראוי. ה' יתברך אמר לו: "תכתוב! אתה ראוי". והוא בעצמו הלך וכתב את זה, כי לא היתה לו ברירה. כתב את זה ב'אל"ף זעירא' = ב'אל"ף קטנה, במקום אל"ף רגילה.

וגם אומרים חכמים, שמשה רבנו אחרי שהקים את המשכן – ישב בחוץ. הרי כל הזמן הוא יכל להיכנס למשכן, גם עכשיו הוא יכל להיכנס למשכן. למה הוא לא נכנס למשכן? כי אמר: 'לא ראוי שבפעם הראשונה הוא יכנס למשכן בלי שהוא נקרא להיכנס למשכן'. מי אמר שיש לו זכות?

כאן אנחנו מדברים על "גסות הרוח". בן אדם בדרך כלל שמתמנה על משהו, שעולה לגדולה בגשמיות, ברוחניות, לא חייב להיות מלך העולם, אבל אפילו מקבל תפקיד, אני יודע... מנהל, מנהל מפעל, מנהל איזה פרויקט, לא משנה מה... מעבר למה שהוא היה רגיל – הוא מתחיל, כמו שאומרים: 'מטאטא חדש מטאטא טוב'. מתחיל לטאטא... לעשות את ההנהגה שלו, לסמן את האנשים שלו, ומרגיש 'מוישה גרוייס' – מתנפח. הוא בעל הבית עכשיו, הוא עכשיו 'יראה לכולם'. גם 'סור מרע', זאת אומרת הוא מעיף את 'הרעים' בעיניו. וגם ב'עשה טוב', שכל מה שיקרה שמה – הוא יגיד 'כוחי ועוצם ידי' – 'זה אני עשיתי'. זו גסות הרוח, גאוה.

יש גסות הרוח שבן אדם חש בה – ולא איכפת לו, הוא מבסוט שהוא גס רוח. זה דרגה מאוד נמוכה.

יש גסות הרוח שבן אדם מרגיש ולא נוח לו – זה יותר טוב.

ויש גסות הרוח שבן אדם לא מרגיש בכלל – זה גרוע.

ורבנו הקדוש, הבעש"ט אמר: ש"אין עצה בעצם כנגד הגאוה, רק ה' יעזור". נכון, ובאמת המילים האחרונות לפני שהוא נפטר, אומרים שהוא אמר: "אל תבואני רגל גאוה".

אבל להילחם צריך. לא להסכים לגאוה, לגרש את הגאוה. לגרש את היצר הרע שאומר לאדם כל מיני מחמאות: 'תראה כמה שהצלחת', 'תראה כמה אתה חכם', 'תראה כמה אתה עשיר', 'תראה כמה אתה חזק', וכל מה שהוא יכול להגיד לבני אדם. צריך להגיד לו: 'לך מפה, מה שיש אצלי זה מתנה משמים'. ובאותו זמן: "וחטאתי לנגדי תמיד" – יִזְכָּר כל החטאים שעשה במחשבה, דיבור ומעשה. עשה, עושה, ואולי חלילה יעשה – יתבייש. הבושה – זו תרופה טובה לגסות הרוח. בן אדם שמתבייש מהמעשים הלא מתוקנים שיש בידו – יש סיכוי שהוא יזהר ולא יעשה. גם בטח לא יתגאה.

"מאוד מאוד הוי שפל רוח, שתקוות אנוש רימה". אז אנחנו לומדים את זה פה מכל המעשה הזה עם משה רבנו.

יש מי שיגיד, שזה שמשה רבנו מודד את עצמו אם הוא ראוי או לא ראוי – זה עדיין יש בזה בחינת 'ישות', מלשון "יש". גם כשהוא שלח אותו לגאול את ישראל בסנה – שבוע התווכח עם ה' שהוא לא מתאים, שישלח בידי אהרון אחיו וכל זה. ונדרש לגנאי על זה, שבסוף היה צריך, איך אומרים, לכפות עליו כבר. 'יאללה, מספיק...'. כמה אפשר להתווכח עם בורא עולם יתברך שמו לעד שאין לנו בו תפיסה והשגה כלל?

אם בן אדם רק יסתכל מה שיש לו מסביב: שולחן, כוס, מנורה, בית, לא משנה... כל החפצים שיש. ולחשוב שכל זה – זה בבריאה שה' ברא, והוא זן ומפרנס ומחזיק את הבריאה הזו – הוא יהיה בשוק! הוא יהיה בהלם. ועוד שאר העניינים שיש, בלי סוף.

יש בורא עולם, שהוא בורא הכל, ומחזיק את הכל. והוא מתגלה לבני אדם. לדוגמה: כמו שהתגלה כאן למשה רבנו. ויש לו דרישות מבני אדם, ויש לו דרישות מעם ישראל. ואיך אדם מתגאה? איך אדם מתמרד? איך אדם מעיז פנים? אבל בן אדם זה בן אדם, ולכן צריך את הקורבנות – לכפר על הבן אדם.

שאלו חכמים: מה ה' יתברך צריך קורבנות? הוא אוכל ושותה? הכל שלו, כל העולם, הכל שלו, מה אתה מביא לו? אז זה לא בשביל ה' יתברך. ה' יתברך שמח שהוא מצווה – והבנים מקיימים. שהוא ציווה ונעשה רצונו – זה מה שמכפר. כמובן שבסוד יש בזה הסברים עמוקים, שזה מוריד את רוח הבהמיות.

היום יש תנועה של צמחונים, טבעונים, שאומרים: 'לא להרוג בעלי חיים', וכל הסיפור הזה. זה זר לתורת ישראל, מפני שאחרי המבול נצטוונו לאכול מן החי על ידי שחיטה, כדי לתקן את החי, את הבהמות, וכל האוכל שמותר לאכול – הכשר והטהור.

יש הסכם עם השר הממונה על הבהמות, הוא מסכים שעם ישראל יתקן את הבהמות והעופות על ידי האכילה. אז בעצם מי שלא רוצה לאכול אותם, כי הוא כביכול מרחם עליהם, יוצא הפוך – שהוא מונע מהם את התיקון. פלא פלאים.

אז זה מעשה הקורבנות. על ידי מעשה הקורבנות שכינה שורה בישראל ובעולם. כי אדם יש לו יצר הרע, ו"אדם מועד לעולם". עד שיגמרו ששת אלפים שנות התיקון וְיִשְׁחַט הַיָּצָר הָרַע – אדם יכול לחטוא. ולכן יש את הקורבנות.

עוד סוגיה שהעלו חכמים, שאם בא יהודי לבית המקדש, משומד, מחלל שבת בפרהסיא, והוא רוצה להביא קורבן. לא לקבל ממנו את הקורבן! אם בא יהודי שהוא כן שומר תורה ומצוות, אבל הוא גם עושה דברים לא טובים, ורוצה להביא קורבן כדי להתייחר כמה הוא צדיק, כן, יש דבר כזה לפעמים, אנשים רוצים להלבין את העוונות שלהם – תורמים לבית כנסת, תורמים לישיבה, אבל לא סרים מהרע. אז הקורבן היה מגלה את זה שהבן אדם הזה הוא רמאי, והעשן היה עולה עקום. ואז הכהן, שהיה רואה שהעשן עולה עקום, היה מבין שהאדם הזה שהביא את הקורבן הוא עקום, והיה אומר ללויים להפסיק לנגן ולשיר. אז הוא היה מתבייש – שרצה להתייחר ולהתגדל על חשבון בית המקדש, היה מתגלה קלונו.

זה בקשר ליהודים, לעומת זה אם גוי, אינו יהודי, שעובד עבודה זרה, רוצה להביא קורבן – הוא יכול להביא קרבן נדבה. לא קרבן שמתכפר לו, קורבן נדבה, ומקבלים ממנו.

גם אם יש יהודי שהוא שומר שבת אבל עובר עבירות אחרות – גם מקבלים ממנו, שמא יעשה תשובה. והגוי – מקבלים ממנו כי עד עכשיו לא היה לו שום שייכות עם בית המקדש, אולי היה נותן קורבנות לעבודה זרה, כי הרי הוא עובד עבודה זרה, עכשיו הוא מתעורר להתקרב ובכל זאת להביא לבית המקדש, שמא יעשה תשובה ויתקן את עצמו ויקיים שבע מצוות בני נח, או אפילו ירצה להתגייר ויפרוש מעבודה זרה. יוצא פה, שהיהודי הזה שהוא מחלל שבת בפרהסיא, משומד, במצב הכי קשה. אפילו את הגוי אפשר לקרב ואותו אי אפשר לקרב.

נשאלת השאלה: מה עם תינוק שנישבה? 'תינוק שנישבה בין הגויים' הוא לא עושה במזיד, הוא אנוס לגמרי! הוא לא יודע מה זה שבת. אם הוא שמע שיש אנשים ששומרים שבת אז זה לא מדובר בו, כי הוא לא חושב שיש בזה חובה, הוא אפילו לא מבין בדיוק מה ההבדל בין לשמור שבת, ללנוח בשבת. לא מבין כלום, לא יודע כלום.

אז כמובן שתינוק שנישבה הוא פטור, ודנים אותו בשונה מאשר יהודי שיודע את התורה, ומורד, ונהיה משומד, ומחלל שבת בפרהסיא, ויודע מה זה שבת. ויש את היהודים היום שנישבו בדעות הכוזבות. אז הדור הזה זה דור מיוחד. בינתיים אין להם מה לדאוג – כי בינתיים אין בית המקדש. כשירד בית המקדש מן השמים בטח כבר נדע גם כן מה הדין של כל אחד, נכון?

בית המקדש זה ה'מפעל' להעלות את הניצוצות. להעלות את הקורבנות. וכשהוא חסר כל העבודה קשה ויש הסתלקות השכינה. כשיש הסתלקות השכינה – קודשא בריך הוא בצער גדול, כשהוא רואה את הסבל של השכינה הקדושה כשאין בית המקדש. איפה השכינה יכולה לקבל מנוחה? רק אם היא שורה על צדיק. אז יש לנו אתגר! כל אחד ינסה להיות צדיק – לא בשביל להתגאות ולהתגדל שהשכינה שורה בו, אלא כדי לרחם על השכינה הקדושה, שיהיה לה איפה לשרות, שתהיה לה מנוחה.

אמרו חכמים שהענווה היא המידה המעולה ביותר. והגאווה, להבדיל, זו המידה המגונה ביותר – שהיא גורמת להסתלקות השכינה, והענווה גורמת להשראת השכינה. אז אנחנו צריכים ללמוד לקח מהדרך ארץ של משה רבנו – שהוא המתין מחוץ למשכן ולא נדחף בפנים כבעל הבית. לפעמים אצלי בחדר, כשבאים אנשים לקבלת קהל, באים אנשים מבוגרים ויותר צעירים, והצעירים מתיישבים ומשאירים את המבוגרים עומדים, ואני המום! כן, ראינו דברים כאלה. אז דרך ארץ! ובן אדם שנדחף בתור וגונב את התור – שילמד ממשה רבנו. שימתין בחוץ, יחכה.

הרבה דרך ארץ אנחנו צריכים לתקן. את כל המידות, ואת כל ההתנהגות שבין אדם לחברו בדרך ארץ: לחשוב על השני, לא לרמוס אנשים, לא לפגוע באנשים, לא לגזול אנשים. קורבן גזול הוא לא רצוי אצל ה' יתברך. בעל מום, יש הרבה הלכות.

אם בן אדם לומד את הלכות הקורבנות – נחשב כאילו הוא מקריב קורבן, אז זו הזדמנות השבוע: ללמוד רש"י, ללמוד עוד מפרשים ולכוון על זה. וגם להתפלל על גדולי הדור וראשי הדור שיהיו במעלה הנכונה, ובאורות הקדושים הנכונים, שינהיגו את עם ישראל נכון. ה' ישמור! ושנאנחנו לא נגרום חלילה להסתלקות האור, לא בפרט ולא בכלל.

כמה זה חמור הסתלקות האור! הסתלקות האור זה הסתר פנים! והנביאים, כדי שתשרה עליהם הנבואה, היו צריכים להיות שמחים "עוז וחדוה במקומו". אם לא היו שמחים – לא היתה שורה הנבואה. היו צריכים להביא מנגן שינגן... כמה המעלה של השמחה חשובה. אצל הצדיקים עוד יותר! הצדיקים צריכים להיות שמחים ואנחנו צריכים לשמח את הצדיקים – כדי שתהיה להם רוח הקודש, השראת השכינה, מוחין דגדלות... כל אחד לפי מה שהוא זוכה. ולא לצער אותם! שזה גורם הסתלקות האור. לא טוב להם, לא טוב לעולם, לא טוב לשכינה, לא טוב לעולמות העליונים, לא טוב לאף אחד.

זהו. עד כאן! יהי רצון שנצליח!

לחיים! לחיים! לחיים!

בעזרת ה' – שתבוא הגאולה בקרוב ברחמים!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

להורדת העלון כנסו לאתר או סרקו את הקוד

